

REGISTERBLAD

Namn och datum: Magnus Martinsson (redigerat 9-2-1999)

Område av riksintresse för naturvård i Gotlands län

Områdesnummer: **NRO09018**

Områdesnamn: **DAGGHAGEN OCH HAMMARSÄNGET**

Kommun: Gotlands

Kartblad: 7J SO och NO, Mittpunkt: 7J 1g 11

Areal: 408 ha land

Naturgeografisk region: 14 c Gotland

Naturvetenskaplig kust- och havsregion: IV - Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m. Terrängformer: Hällmarker, räfflor, strandvall (Ancylus- och Litorinavallar), karst, rullstensås, hällmarker.

Riksvärde

	äng	flora
	ädellövskog	flora
våtmarkskomplex	sumpskog	fauna

Värdeområde: Området omfattar ett vidsträckt område med ädellövskog, sumpskog samt hävdad träd- och buskbärande äng. Hammarsänget är ett av Gotlands största ängen. En rik miljö med varierande livsbetingelser. Ur ornitologisk synpunkt är ängset en biotop värd att bevara. Representativ och välbevarad träd- och buskbärande äng med arter som backsmultron, svinrot, S.t Pers nycklar, blodnäva, vildlin, slätterfibbla och rosettjungfrulin.

Huvudkriterier:

- Välutvecklad sumpskog med förekomst av många naturliga strukturer. En av Gotlands största hävdade ängsmarker.
- Stort sammanhängande skogsområde med förekomst av strukturer som antyder hög grad av naturlighet.
- Ett stort hävdad träd- och buskbärande änge. Förekomst av flera rödlistade lavar. Värdefull fladdermusfauna.

Stödkriterier: kontinuitet, representativitet.

Förutsättningar för bevarande: Att ängset hävdas. Området påverkas negativt av all form av exploatering. Att sumpskogen inte avverkas eller utsätts för hydrologisk påverkan.

Säkerställande: Klass 1-område i Länsstyrelsens sammanställning över områden med värdefull natur (Länsstyrelsen 1984). Ingår i Länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt nummer 9) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nummer 10-55).

Områdets huvuddrag: Områdets kärna utgörs av det slätterhävdade Hammarsänget som är omgivet av mer eller mindre igenväxande lövmarker. Hammarsänget utgör ett av största hävdade ängerna på Gotland. Representativ och välbevarad träd- och buskbärande äng med arter som backsmultron, svinrot, S.t Pers nycklar, blodnäva, vildlin, slätterfibbla och jungfrulin. Vanliga vegetationstyper är örtrik friskäng och friskäng av skogsnävatyp. Ängerna är ett välhävdade, ekdominerat änge med stora flacka slätter kantade av vassar, dungar och grupper av träd och buskar. I vissa delar är dock ängensstrukturen mera mosaikartad. I buskskiktet dominerar hassel med inslag av hagtorn och vildapel. Ängens västra del är tämligen igenvuxen. I norra delen av ängen ligger några vätar. Området ligger nära Vägumeviken och omges i norr, öster och söder av barrskog, delvis barrsumpskog. Trädskiktet domineras av ek, många med vida kronor. Spår av hamling syns främst på områdets askar. Mikroklimatet är troligtvis stabilt med hög luftfuktighet, och lavfloran är yppig med rika förekomster av t ex lunglav *Lobaria pulmonaria*. Totalt 17 rödlistade lavar är kända från området som hyser påtagligt rika förekomster av vissa arter, t ex *Bacidia rosella*, *Bactrospora corticola*, *Lobaria pulmonaria*, *Ramalina calicaris* och *Schismatomma pericleum*. På kalksten är *Gyalecta subclausa* och *Leptogium gelatinosum* påträffade. Rödlistade svampar som har påträffats i Hammarsänget är *Fistulina hepatica*, *Russula luteotacta* och *Tricholoma orirubens* (Elsa Bohus-Jensen, muntl.). Övriga rödlistade arter som påträffats i området är idegran, gotlandsmåra och grön sköldmossa

Sumpskogen omfattar ett område av ca 40 hektar blandskog. Ett stort inslag av död ved i olika former och trädslag, såsom lågor, högstubbar och torrträd finns i området. Medelåldern bland träden ligger kring 130 år, men det finns äldre träd av flera tall. Lång trädkontinuitet och hög luftfuktighet råder, vilket blir den mycket rika förekomsten av havstulpanlav visar.

Ahlén (1994) utpekar Hammarsänget med omgivningarna som en mycket värdefull lokal för fladdermöss.

Anmärkningar:

Referenser:

Ahlén, I., 1994: *Gotlands fladdermusfauna 1993*. Länsstyrelsen i Gotlands län.

Bohus-Jensen, E., 1998: *Muntliga uppgifter*.

Gotlands kommun, 1995: *Vision Gotland 2010*.

Johansson, P., 1998: *Gotlands lövmarker: Förslag till värdekärnor i större landskapsavsnitt och som punktojekt*. Länsstyrelsen i Gotlands län.

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1993: *Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden*.

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1984: *Värdefull natur på Gotland*.

Martinsson, M., Nordin, M., 1992: *Ängs- och hagmarker på Gotland. Del 2, Norra Gotland*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.